

Nyt fra ASSISI-KREDSSEN

November 2017

nr. 94

Klostergården i Eremo di Montecasale

INDHOLD:

ASSISI-KREDS DATOER

Efterårsmøde	side 3
Reformation og økumeni	side 4
Et økumenisk mødested	side 7
Santa Maria delle Rose	side 9
Med usvækket glæde - fra efterårsrejsen	side 10
Eremo di Montecasale	side 16
Oratorio dei Pellegrini	side 17
Kontingent	side 19
Bestyrelsen	bagsiden

- ♦ 25. november: Efterårsmøde.
Foredrag ved broder Theodor
- ♦ 24. februar 2018: Årsmøde
- ♦ 25. maj - 2. juni 2018
Rejse til Assisi
(næsten udsolgt - henvendelse til
Gunnar Bach Pedersen)
- ♦ 29. september - 7. oktober 2018:
Rejse til Assisi
(henv. til Susanne Gram Larsen)

*Efterårsrejse til Assisi
29. sept. - 7. okt. 2018*

Henv. Susanne Gram Larsen

Efterårsmøde

25. november 2017 i Eliaskirken

Velkommen til efterårsmøde lørdag d. 25. november i Eliaskirken, Vesterbros Torv, København V.

Dagens program:

Kl. 11: Gudstjeneste i kirken

Kl. 12: Frokost i krypten

Kl. 13.30: Foredrag v. broder Theodor: "Strøtanker i et kloster"

Kl. 15: Kaffe

Kl. 15.30 Forevisning af alcantari-ne-søstrenes film i forbindelse med deres 70-års jubilæum i Assisi. Susanne Gram Larsen har lovet os enten at tekste den på dansk eller at tolke den mundtligt.

Kl. 16 Tak for i dag.

Mødeafgift 150 kr. som også dækker frokost med drikkevarer og kaffe,

PÅ GENSYN!

Der er parkeringsafgift i området.

Bus 6A, bl.a. fra Hovedbanegården.

Der er i øjeblikket omlægning af linje 6A på grund af vejarbejde på Vesterbrogade, så stoppestedet nu er på hjørnet af Istedgade og Rewentlovsgade. Stå af ved Gasværksvej og gå til Vesterbros Torv.

Reformation og økumeni

v. Gunnar Bach Pedersen

Hilsen til medlemmerne fra formanden

D. 31. oktober 2017 ligger formentligt tæt på det tidspunkt, hvor I modtager dette blad, og hvor I (forhåbentligt!) også læser denne hilsen fra formanden, som vi efter traditionen bringer i årets sidste nummer.

Den nævnte dato er den, hvor Martin Luther slog sine teser mod afladshandelen op på Slotskirkens dør i Wittenberg og dermed begyndte det, som førte til den lutherske reformation. Dermed er denne dato jo også blevet den internationale reformationsdag, som jo i år markeres særligt, fordi det i år er 500 år siden, at det skete i 1517.

Ja, markeringen begyndte jo allerede for et år siden - på samme dato sidste år var der en øku-

meniske gudstjeneste i Lunds Domkirke, hvor både præsidenten for Det lutherske Verdensforbund og pave Frans deltog.

Og i det forløbne år har der været stor debat om Luthers og reformationens rolle for det samfund og den kristendomsopfattelse, som vi har i dag, om den har været positiv eller negativ? Svaret på det har været stærkt afhængig af de forskellige debattørers synsvinkel.

Hvad var Luthers og reformationens betydning for udviklingen af demokrati og borgerlig frihedsrettigheder? Og hvad har reformationen betydet for den måde, vi er

Luther slår teserne mod afladshandelen op på kirkedøren

kirke på i dag.

Selv om Luther primært var en kirkelig skikkelse, så har det egentligt særligt været de samfundsmæssige konsekvenser, der har været den store debat om.

Her har der dels været en række forsigtigt positive, som med mange forbehold har sagt, at man måske nok kunne sige, at Luther har været med til at ændre samfundet i positiv retning. Jo, der har været en betydning af, at Luther fx sagde på rigsdagen i Worms, at han kun ville trække sine synspunkter tilbage, hvis man kunne overbevise ham ud fra Bibelen eller med fornuftsgrunde. Derved udfordrede han, at magthaverne havde magt, blot fordi de havde den; de måtte kunne argumentere for sandheden i deres afgørelse. Men ingen af dem er nået frem til konklusioner, at Luther er fader til demokratiet og velfærdsstaten, eller hvad man nu ellers har prøvet at forestille sig. Men de har kun forsigtigt prøvet at se, om der er lidt af en pointe i, at disse ting har trivedes bedst i de områder, der er præget af reformationen,

Der har også været de politikere, som er så forelskede i Luthers toregimentslære, som de bruger til at argumentere for, at deres politik er sekulær og at enhver form for religion ikke må have politiske synspunkter. At Luthers hensigt med den var en anden, det er så en helt anden sag. Han ville nemlig dermed hævde, at Gud regerede verden på to måder, med magt for at holde synden og ondskaben i skak, og med evangeliet for at tilgive synderen.

Men de mest højrøstede har været ateister og religionsforskere, for hvem det har været magtpåliggende at hævde, at der overhovedet ikke kom noget positivt ud af reformationen eller af religion i det

hele taget. Alt det positive skete først, da religionen mistede sin magt. Alt godt kommer fra oplysningstiden og den franske revolution. Og de har hævdet, at reformationsfejringen har forsøgt at skabe et glansbillede af Luther, som fortrænger hans negative sider, fx i bondekrigen og den ældre Luthers frygtelige skrifter mod jøderne. Det har dog langt fra været tilfældet.

Luther var en debattør, som ikke holdt sig tilbage i sit ordvalg, når han skulle karakterisere sine modstandere. Og hans modstandere i dag er næsten lige så "lutherske" i deres udtryksmåder!

Men den lutherske reformation handlede jo primært om den rette forståelse af den kristne tro. Og når paven kan deltage i en reformationsgudstjeneste, så er det udtryk for, at der også "på den anden" side er forståelse for, at i hvert fald noget af Luthers opgør var berettiget.

Men desværre blev fronterne trukket så hårdt op dengang, og blev det yderligere i de følgende religionskrige, så reformationen ikke medførte en samtale om den rette forståelse af troen, men en gensidig forkætring. Der kunne man have ønsket sig en mere forsonlig holdning mellem Vatikanet og Wittenberg. Men man delte Europa i katolske og reformatoriske områder og samtalen forstummede.

Men i de sidste 100 år er den kommet i gang igen, så småt. Også selv om der er nogle, der ønsker den gamle uforsonlighed bibeholdt, og hvor nogle katolikker antyder, at paven er kætter, fordi han var med i Lund, mens nogle fra den protestantiske side mener, at reformationen forrådes ved at invitere paven.

I middelalderen var kirken katolsk (i hvert fald i Vesteuropa) - den var for alle.

Efter den økumenske gudstjeneste i Lunds Domkirke underskriv præsenten for Det lutherske Verdensforbund og paven en fælles erklæring

Med reformationen blev kirken splittet, og den ene del tog eneret på at være for alle, mens den anden del var "udenfor".

Men så skabtes der er nyt ord for "for alle". Det hedder økumenisk, som betyder noget med for hele den beboede verden.

Og der handler det om at forsøge at hele de sår, som blev slået af kirkens splittelse. Og der kan det være et tegn, når kirkeledere mødes som i Lund for et år siden for at holde gudstjeneste på tværs af grænser.

Men den virkelige økumeni opstår, der hvor de kristne nedefra opdager, at vi dybest set er fælles om kristentroen på trods af de forskelle, som også findes.

I nogle tilfælde kan det betyde oprør mod og opgør med de grænser og mure, som er opstået i de 500 år, ved ganske simpelt at overskride dem - også uden tilladelse.

Men i hvert fald bør det betyde, at vi mødes, at vi taler sammen, at vi holder gudstjeneste sammen. Og derfor er det jo, at

Assisi-Kredsen findes. Vi gør jo netop det, på vore møder og på vore rejser.

Frans modtog Guds opfordring til at bygge op på den kirke, som var i forfald.

Vi skal også bygge med på den ene, katolske, økumeniske kirke, der med engels ord, da Gud blev menneske, skal forkynde glæden for "hele folket" - for økumene.

Tak for 2017, som nu nærmer sig enden, og lad os i 2018 bygge med på den fælles kirke og den fælles glæde.

Gunnar Bach Pedersen
formand

Assisi-Kredsen - et økumenisk mødested af Gert Ryom-Hansen

For 45 år siden så Assisi-Kredsen dagens lys.

Det begyndte med, at studentermenighederne i Aarhus og København i begyndelsen af 70-erne arrangerede en rejse til Assisi. De følgende år fulgte andre grupper efter, og i 1974 blev Assisi-Kredsen så stiftet. Frederik Hjerrild var en af initiativtagerne – og selv om han nu er stoppet som formand, er han heldigvis stadigvæk meget aktiv i kredsen.

De fleste medlemmer af Assisi-Kredsen kommer fra Folkekirken; men også mange katolikker og frikirkekristne er glade for deres medlemskab.

Foreningens bestyrelse har ligeledes en fælleskirkelig sammensætning. Her er både Folkekirken, Baptistkirken og Den katolske Kirke repræsenteret.

Årets arrangementer har altid mange deltagere. Imidlertid er det nok de to årlige rejser til Assisi, der for mange er højde-

Giottos billede af Frans og sultanen fra San Franciscos overkirke

punktet for et medlemskab af foreningen. Assisi tiltrækker mennesker fra alle trosamfund.

Den velsignelse Frans lyste over byen umiddelbart før sin død, har vist sig at være profetisk: "Herren velsigne dig, hellige by, trofast mod Gud, for gennem dig skal mange sjæle frelses, og i dig skal der bo mange af den Højestes tjenere, og fra dig skal mange udvælges til det evige rige."

I Den katolske Kirke har det økumeniske arbejde ikke mindst været præget af franciskanerne. Dette er nok ikke en tilfældighed, for det franciskanske kald altid har været præget af forsoning, og da ikke mindst forsoning blandt de kristne selv.

Frans gav selv et enestående eksempel på en fredelig dialog med anderledes troende:

Da korsridderne i 1218-19 belejrede byen Damietta i det nuværende Egypten, rejste Frans dertil med nogle få brødre. Mens de to hære lå truende overfor hinanden, bad Frans om tilladelse til at vandre igennem det ingenmandsland, som adskilte dem, for at søge kontakt med den islamiske leder sultan Malik-al-Kamil. Anmodningen blev først afvist, for alle vidste, at et sådan vovemod sandsynligvis ville føre til tortur og død. Imidlertid insisterede Frans, og der blev rent faktisk afholdt et møde mellem ham og Malik-al-Kamil.

Vi ved ikke helt, hvad de to mænd talte om, men det lykkedes i hvert fald ikke Frans at omvende sultanen.

I Sacro Convento opbevares et lille drikkehorn, som sultanen gav Frans som et symbol på det venskab, der opstod ved deres møde.

Frans gik i dialog med muslimer, hvor

andre ellers førte kamp imod dem.

Når der tales om dialog og forsoning, kan jeg ikke lade være med at nævne en anden franciskaner, nemlig den anglikanske sekularfranciskaner biskop Desmond Tutu fra Sydafrika, der efter apartheidsystemets ophør ihærdigt forsøgte at forsones befolkningsgrupperne ved dialog, tilgivelse og forsoning.

I Assisi-Kredsen møder vi mennesker fra forskellige trossamfund. Vi respekterer hinanden, vi lærer af hinanden, vi lytter til hinanden – og ikke mindst: Vi beder sammen.

For os alle er Kristus *Vejen, Sandheden og Livet*.

- Og hvis Jesus er vores eneste *Vej* til Faderen, så er Frans en person, som hjælper os med at finde vejen. Frans er ikke en parallelvej eller en vej på Vejen, men han er vores rejsefælle.
- Hvis Jesus er *Sandheden og Livet* er Frans ikke en reduceret udgave af sandheden og livet; men han er en ydmyg person, der med iver søger sandheden.
- Hvis Jesus er vores eneste mester, er Frans ikke en anden mester eller lærer; men han er en discipel sammen med os.

Assisi-kredsen er et økumenisk mødested, hvor kristne fra forskellige trosretninger opdager, at de har mere tilfælles, end det der adskiller.

Den franciskanske hilsen "**pax et bonum**", fred og alt godt, udtrykker den positive holdning, hvormed vi møder hinanden i Assisi-Kredsen.

Santa Maria delle Rose

Af Marianne Plum

For snart mange år siden blev jeg under en af vores byvandringar opmærksom på Santa Maria delle Rose, en gang kirke, hvor Johannes Jørgensen kom, da han boede i Assisi. Den ligger ganske nær hans hjem.

Når man træder ind, mødes man af den skønneste musik, der indbyder til stilhed og ro. Maria fylder rummet i et utal af figurer.

Maria-figuren er skabt af kunstneren Guido Dettoni della Grazia, som stammer fra Umbrien, men bor meget af sin tid i Spanien. Figuren vises i en stor cirkel i det gamle kirkerum. Der er 33 udskæringer af Maria i forskellige træsorter fra hele verden. De 33 skal ses som et symbol på Jesu år på jorden.

En kvinde i kirken giver dig gerne en lille figur i hånden, mens hun fortæller om, hvordan dens form repræsenterer forskellige aspekter af Maria's liv afhængig af, hvordan du holder figuren. En kvinde i bevægelse, en gravid kvinde, en kvinde, der beskytter sit barn, en due...

Hun fortæller om kunstneren og hans arbejde med Maria-figuren

Man behøver ikke have et forhold til Maria, ja, til kirke i det hele taget for at blive betaget af dette skønne sted.

At sætte sig stille og bare lytte til musikken, være i et med, hvad der sker i rummet.

Skulpturen reproduceres også i alle de forskellige materialer, man overhovedet kan tænke sig fra krystal til fedtsten, granit, marmor og de forskellige træsorter. Jeg har den i oliventræ, en gave fra medrejsende på en af de mange ture til Assisi.

Maria-figuren bruges som en slags "moderne rosenkrans", mens man beder, mens den smukke figur for andre kan fungere som en smuk anti-stress meditations genstand.

Jeg kender bl.a. en mand, som altid havde Maria i sin bukselomme, og her kan jeg godt misunde mænd, at de altid har en bukselomme.

Jeg kan på det varmeste anbefale, at lægge vejen om Santa Maria delle Rose – alene og give dig tid til en stund i stilhed.

Med usvækket glæde

af Hans Jensen

Indtryk og betragtninger fra en rejse og pilgrimsfærd til Assisi

Det var Eva Rungwald, som for tre år siden ledte Käte og mig til Assisi-Kredsen, hvilket vi er hende meget taknemmelig for.

Vi har siden deltaget i to efterårsrejser til Assisi, nemlig sidste år og i år. Det er velsignelsesrigt at opleve de steder, hvor

den hellige Frans levede og virkede. Og det er som at få et fornygelses bad at blive delagtiggjort i hans liv og gerning – hans passionerede kærlighed til Gud og mennesker – som det sker på disse rejser, hvor vi fordyber os i Franciskanernes tro og liv på baggrund af de steder, vi besøger.

For mig personligt har det også betydet en fordybelse i Johs. Jørgensens forfatter-skab om den hellige Frans. Jeg læste *Mit Livs Legende* i min ungdom og fandt Johs. Jørgensens svigt og nådesløse selvudlevering ulidelig. Men nu er jeg ved at

Fra Stigmatkuppet på La Verna

læse *Pilgrimsbogen*, og det er vederkvægende læsning. Den rummer egenartede og underskønne passager. Som for eksempel nedenstående, hvor han skriver:

*"Thi dette, kunde man sige, er jo et særkende for hele Franciskanerordenen og især for dens fremragende Skikkelser – at det er en Lykke, en Glæde, en Salighed over al Maade at tjene Gud. Deres Liv er en næsten uafbrudt Glæden sig i Herren, ja man kunde med et Udtryk, som ikke skal være uærbødigt, sige, at de **svælger** i Gud."*

Denne svælgen må gennem årene have gjort sin virkning på Assisi-Kredsen, der med usvækket glæde labber den hellige Frans og hans heroiske liv i sig: som en tørstende, der efter en vandring i øde egne møder et kildevæld!

Under kyndig, ja suveræn ledelse af Susanne og Gunnar – suppleret af Assisi-Kredsens nestor, Frederik – blev vi ført fra sted til sted, fra kirke til kirke, fra helighed til helighed. Højmesse i Santa Maria Maggiore. Vandring til San Damiano. Rundvisning ved broder Theodor i Basilica di San Francesco. Ophold i Chiesa Del Muro Rupto og Santo Stefano. Udflugt til la Verna. Ophold i Eremo di Montecasale. Tur til Monte Subasio. Vandring til Maria degli Angeli. Næsten alle: milepæle i den hellige Frans' og Franciskanerordenens liv. Ophold ved Johs. Jørgensens hus på Via Giovanni Jorgensen. Afrejse til Orvieto. Besøg i domkirken og i Chiesa San Giovenale. Overnatning i Orvieto. Søndagsmesse i domkirken. Afrejse til Rom. Hjemrejse. Med nedsmeltede fødder og opløftet sind.

Nogle få steder skal fremhæves, uden at der er tale om en prioritering:

San Damiano

La Verna, hvor den hellige Frans i 1224 i et syn så en korsfæstet seraf, mens han bad på bjerget, og derefter modtog Kristi sårmærker i hænder, fødder og side. De forlod ham ikke, før han bød "søster død" velkommen to år senere.

Eremo di Montecasale, hvor vi besøgte klostret, hvor den hellige Frans opholdt sig under sine rejser mellem Assisi og Siena eller mellem La Verna og Siena. Og hvor den hellige Bonaventura, som regnes for den største franciskaner næst efter den hellige Frans, har levet. Ligeledes den hellige Antonius. Blandt klostrets seværdigheder er de to helgeners mildest talt prunkløse celler.

San Damiano, det kloster som franciskanerne indrettede til den hellige Clara og de søstre, der tilsluttede sig hendes orden. Den purunge adelskvinde havde erfaret Guds kærlighed så brændende og intenst, at hun fuldstændig måtte vælge fattigdommen. Noget af det mest banebrydende, ja nyskabende var hendes ordensregel om, at kvinderne skulle give deres formue

til fattige, før de indtrådte i klostret; det betød, at fattige kvinder uden medgift kunne indtræde i et kloster.

Tilbage til Johs. Jørgensen og *Pilgrimsbogen* og den svælgen i Gud, som er beskrevet ovenfor: *"Hin lyse, straalende Glæde, der næsten blænder én hos de franciskanske Helgener, er da en skinnende Blomst, skudt op af et strengt og fattigt liv som af en mørk og bitter Rod. Bønnens Henrykkelser, Ekstaserne foran Alteret i de små Kapeller er en Løn for Selvfornægtelsen og Verdensforsagelsen i Hulen bag ved Kapellet. Derinde er Mørke og Kulde, den haarde Sten og de lange, ensomme Timer, Faste, Tørst og Ruelsens tårer. Herude er Lys og Frihed, Sol og Himmel, Trøst fra oven, Forsmag på Paradiset og den overstrømmende Lykkes*

Foran San Francesco ved Frans-festen

Vesper ved Frans-festen

livsalige Graad. Vi moderne Kristne kender ikke meget, hverken til det ene eller det andet."

Disse linjer kaster også lys bagud på den skelsættende og ufattelige forandring, der sker med Frans i hans syn på de spedalske uden for Assisi: før sin omvendelse og kaldelse frastødes og ækles han ved dem, men efter omvendelsen føler han en sødme i mødet med dem.

Om så selvopofrende og fortærende en kærlighed har Chesterton, paradoksets mester, tilkendegivet, at det går op for den hellige Frans, at han er i bundløs gæld til Gud. En gæld, der henrykker ham, og som han umuligt kan betale, selv om han uafbrudt afdrager på den, fordi han giver tilbage, hvad han ikke selv ejer!

Jo, at have været i Assisi kalder på betragtning og tilbageblik. Assisi holder, hvad den lover og mere til. Skøn var festdagen (den 4. okt.) for den hellige Frans. Skøn var gruppen, vi rejste med. Skønne var franciskanersøstrene, vi boede hos: livfulde, livsbekræftende og glade. Skøn var deres sang. Og skønt var vejret. Og – ikke mindst – at vinen til måltiderne var ad libitum!

Min kone og jeg havde desuden den glæde hver morgen at deltage i laudes i søstrenes kapel for umiddelbart efter at følges med dem til messe i Chiesa Nuova, kun få minutters gang fra klostret, hvor vi boede.

Vi havde også den glæde at deltage i gudstjenesterne i ugens løb, ledet af Gun-

Gudstjeneste i søstrenes kirke (fra en tidligere rejse)

nar, som det skete ved søndagens gudstjeneste på vores første hele dag i Assisi. I sin prædiken tog han udgangspunkt i Lukas beretning om Jesu opvækkelse af enkens søn fra Nain og talte om døden, herunder om frygten for den legemlige død:

"Den mangler Frans. Han beder ikke om at blive udfriet af graven. Ligesom hele Guds skaberværk er familie, brødre og søstre, sådan er livets afslutning det også. Også den legemlig død er en søster. Også den er noget, som han er i stand til at takke Gud for.

'Lovet være du, Herre, for vor Søster den legemlige død, som ingen levende kan undfly.'

Nej, døden var for Frans ikke noget at frygte, fordi den ikke var noget, som kunne skille ham fra Gud. Tværtimod ville han bag den være endnu nærmere hos Gud.

Den død, som der er grund til at frygte, kalder Frans for 'den anden død'. Det er den, der består i adskillelsen fra livets Gud. Det er den, der iflg. Frans katolske tro forårsages af dødssynd. Men den, 'som har gjort Guds allerhelligste vilje',

kan den anden død ikke gøre ondt.

Skal vi opsummere, så gælder det om, at vi i liv og død er i Guds hånd – det gælder både den legemlige død, og det, som Frans kalder den anden død."

Jeg lader disse ord fra den hellige Frans og fra Gunnar tjene som udgangsbøn i min lille artikel om en frydefuld rejse og pilgrimsfærd til Assisi. En oplevelse, som fylder hjerte og sind med taknemlighedens glæde.

Pilgrimsbogen udkom første gang i 1907 og blev på foranledning af Assisi-Kredsen genudgivet på Katolsk Forlag i 1976 og på ny i 1980, ligeledes på initiativ af Assisi-Kredsen, denne gang med et af kredsen redigeret uddrag af Johs. Jørgensens erindringsværk *Mit Livs Legende*, tredje bog.

*Fratellanza
- festaften
med søstre
og novicer*

Hele gruppen foran domkirken i Orvieto

FEMOGTYVENDE KAPITEL

Hvorledes St. Franciscus omvendte tre Røvere og Mordere, og de bleve Mindrebrødre; og om det saare skønne Syn, En af dem havde.

St. Franciscus vandrede en Gang gennem Ødemarken om Borgo San Sepolcro *) og kom forbi en Landsby, der hedder Monte Casale, og en fin og adelig Yngling kom til ham og sagde: „Fader, jeg vilde gerne være en af dine Brødre, som ere med Dig!“ St. Franciscus svarede: „Lille Søn, du er ung, godt vant og ædelbaaren; maaske vilde du ikke kunne udholde vor Fattigdom og vor grove Levemaade?“ Men han sagde til ham: „Fader, ere I ikke Mennesker som ogsaa jeg? Ligesom I altsaa udholde det, vil jeg kunne holde ud, ved Jesu Kristi Naade.“ Dette Svar behagede St. Franciscus meget, og han optog ham strax i Ordenen og velsignede ham og gav ham Navn af Broder Angelo. Og den unge Mand opførte sig saa godt, at St. Franciscus efter kort Tids Forløb gjorde ham til Gardian i Klostret i det samme Monte Casale.

Men i de samme Dage var der paa hi En tre hervet Røvere, som øvede kom hi

Eremo di Montecasale

På årets efterårsrejse besøgte vi for første gang det lille kloster Eremo di Montecasale.

I Fioretti kapitel 25 fortælles det, om hvordan Frans' først kaldte broder Angelo og gjorde ham til leder, men senere bebrejdede ham, at han havde afvist tre røvere, som havde bedt om mad i klosteret. Disse tre røvere blev på Frans' forbøn omvendt og blev mindrebrødre.

Oratorio dei Pellegrini En øjenåbner om økumeni

Med tak til Assisi-Kredsen og til de vidt forskellige rejsefæller på efterårsturen 2017

Af Erik Strid

Når man kommer fra San Francesco-kirken og går op ad via San Francesco, finder man på højre hånd en lang gul bygning, der har rummet *Assisis hospital* i halvandet hundrede år, indtil det sidst i 1900-tallet blev flyttet ud øst for byen. Efter den kommer et andet, smukt palæ, bygget hvor der engang har ligget et hospital for pilgrimme, drevet af *Jakobs- og*

Antonius-broderskabet. I forlængelse af den bygning blev der i 1457 bygget et lille kapel, som nu kendes som *Oratorio dei Pellegrini* – pilgrimmenes bedested. Når man ser dets skæve facade, er man ikke i tvivl om, at det er ældre end bygningerne ved siden af.

Indvendig er det dækket af fresker, der fortæller om hospitalets to værnehelge-

ner, apostlen Jakob den ældre, pilgrimmenes helgen, og eneboeren Antonius, som boede i ørkenen (bl.a. med en gris som selskab!). Kunstneren har signeret sit værk med både navn og dato og år: *Matteo da Gualdo, 1. juni 1468*. På de øvrige vægge fortæller en anelse yngre, farverige fresker af *Antonio Mezzastri* legender fra Jakobs og Antonius' liv. Til højre går Jakob i forbøn for en ung mand, der uretfærdigt er blevet dømt til hængning. Statholderen affærdiger apostlen og forældrene med, at drengen allerede er lige så død som de stegte hanekyllinger på hans middagsbord. Straks springer hanerne op og galer, og drengen viser sig at være i live endnu!

Jeg har ikke været inde i kapellet i mange år, men på den nyligt overståede rejse med Assisi-Kredsen besluttede jeg at gå derind. Trædøren stod åben, og der var en indvendig glasdør, som gled op af sig selv, ikke spor lydløst. Rummet var tomt bortset fra en gråklædt søster, der puslede rundt. Jeg satte mig i et hjørne og fordybede mig i billederne, som er spændende og nogenlunde lette at læse. Indimellem kom der folk ind og satte sig, stod eller knælede nogle minutter, ganske stille. På et tidspunkt skiftede jeg hjørne og kom til aktivere døren, som derpå gik helt i selvsving, så den åbnede og lukkede uafbrudt. Søsteren prøvede at få den til at falde til ro, men det endte med at hun måtte lade den stå åben.

Jeg tog et par billeder – lige indtil en mand, der sad lige bag ved mig, meget bestemt betydede mig, at det skulle jeg ikke gøre!

Midt i rummet stod der en pult med en knæleskammel og med en lille æske med papir. Der kom en ældre kvinde og tog et stykke papir, satte sig og skrev, og putte-

de det derpå i en sprække i pulten og gik. Lidt efter kom en yngre kvinde og lagde sig på knæ. Hun tog også en seddel og skrev, meget længe og meget eftertænksomt, inden hun omsider lagde papiret i sprækken med et så ”så-nu-er-det-gjort-klap”. Så gik hun hen og satte sig hos et par andre, sikkert hendes mand og mor eller svigermor. Den ældre kvinde nikkede varmt anerkendende til den unge.

På pulten stod: Søstre vil gerne bede med dig. Skriv, hvad der ligger dig på hjerte, og vi vil tage det med i vores bøn! Jeg ved ikke, hvad den unge kvinde havde skrevet, men det var noget, der angik familien!

Først da jeg rejste mig for at gå, gik det op for mig, hvad al opmærksomheden i rummet, al den stille bøn gjaldt: *Monstransen*, den gyldne beholder som fremviser hostien, det indviede alterbrød.

I katolsk tro forvandles alterbrødet, stadig i brødets skikkelse, til Jesu fysiske legeme. Det er det, der hedder transsubstantiationen, og det tror lutheranerne sådan set også, men på den måde, at forvandlingen er knyttet til handlingen og til modtagelsen, ikke til de fysiske elementer. Derfor er det den almindelige praksis i folkekirken, at brødet og vinen gemmes til senere brug.

For katolikken bliver det indviede brød derimod ved med at være indviet som Jesu legeme. *Og derfor kan det tilbedes.*

Efter underet ved ”messen i Bolsena”, hvor der dryppede blod fra det indviede brød, blev det almindeligt af fremvise alterbrødet til tilbedelse i et særligt kapel i kirken. Pilgrimsoratoriet i Assisi er simpelthen ikke andet end et sådant kapel. Det, man gør der, er det ene: at tilbede

Guds Søn i hans nærvær i alterbrødet.

Man kan, som protestant, undre sig over denne optagethed af nadverelementerne, med mirakelhistorier og tilbedelse af en fysisk genstand, og man kan smile over den uendelighed af religiøst husgeråd, som er blevet til en hel industri. Det kommer ind over kristenheden i den sene middelalder som en bølge af fester, af nadvermirakler og nadverrelikvier, og man kan utvivlsomt komme med mange gode religionshistoriske forklaringer, som til en vis grad antaster de liturgiske traditioner. Alligevel:

- Hvad det er for ord, de mange bedende sætter på deres tilbedelse, kan vi ikke vide. Men vi kan på god luthersk vis "tage alt i den bedste mening", glemme mirakelhistorierne og al den liturgiske pynt og henvise dem til den skuffe som bærer skiltet "økumenisk drilleri", og så ellers sige, at *det at nogen knæler ned og takker for, at Guds søn faktisk er til stede i denne verden, og lader den tanke synke til bunds i deres sjæl – det kan jo i grunden ikke være helt forkert.*

Erik Strid

Kontingent - igen, igen!

Hvis du ikke har betalt kontingent er der vedlagt en farvet påmindelse til dette blad.

Får du bladet pr. internet, sender vi en påmindelse pr. mail til dem, der skylder.

Ved udgangen af året slettes alle medlemmer, som ikke har betalt!

**Assisi-Kredsen konto
til kontingentbetaling
er
registreringsnummer 3186
konto 2251949.**

Kontingentet er 150 kr. for enkeltmedlemmer og 225 kr. for par.

BESTYRELSEN

Gunnar Bach Pedersen, formand
Bjerggården 20, 4.tv., 2635 Ishøj
tlf 23 60 82 70
gbp@assisi-kredsen.dk

Marianne Plum, sekretær
Teglværksgade 3, 1.th., 2100 Kbh Ø
tlf 20 28 25 03
plum@assisi-kredsen.dk

Bo Høgh Rasmussen, kasserer
Ved Bellahøj Nord 3A, 2700 Brønshøj
tlf 30 50 87 04
bohøgh@gmail.com
Bank: reg. nr 3186 konto: 225 19 49

Frederik Hjerrild
Dirch Passers Allé 17, 3.th.,
2000 Frederiksberg
tlf 61 79 50 55
frederikhjerrild@gmail.com

Susanne Gram Larsen
Mathilde Parken 5, st.th., 3400 Hillerød
tlf. 48 26 23 89
sglarsen@mail.dk

Eva Rungwald
Løvevej 10, 2610 Rødovre
tlf 36 41 33 96 ditrung@privat.dk

Gert Ryom-Hansen
Vennemindevej 2, 2.th., 2100 Kbh Ø
tlf 61 46 73 70
gertryomhansen@gmail.com

Johan Petersen
Kulsviervej 95 B, 2800 Lyngby
tlf 28 71 94 15
johanaapetersen@gmail.com

Finn Günther
Knudskovparken 87B, 4300 Holbæk
64 65 05 40
finn@famgunther.dk

NYT FRA ASSISI-KREDSSEN

redigeres af
Marianne Plum (ansv) og Gunnar Bach Pedersen
Henvendelser vedr. bladet: nyt_fra@assisi-kredsen.dk